

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Hegyedévre	30 dinár
Egy óra	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiljeva (Zápolya) utca 1.

Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTANI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 6. szám.

Kedd, január 10.

A cannesi konferencia.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Cannes, jan. 8.

A konferencia főbizottsága elfogadta a javaslatot, hogy március havának első napjaira összehívják a tervezett európai gazdasági-pénzügyi konferenciát. Minden európai hatalmat felszólítanak, így Németországot, Oroszországot, Ausztriát, Magyarországot és Bulgáriát is, hogy képviselőiket, lehetőleg minden állam miniszterelnökét személyesen küldjék ki erre a konferenciára.

Cannes, jan. 8.

A nemzetközi gazdasági konferenciát március első felében Olaszországban, valószínűleg Genuában tartják meg. A konferenciának tisztára pénzügyi és gazdasági jellege lesz és azon semmiféle jóvátételi vagy politikai kérdés nem kerülhet szövegre.

Cannes, jan. 8.

A konferencia elhatározta, hogy Németországnak megállapítandó feltételekkel halasztást ad tartozása egy részének megfizetésére.

Az Egyesült-Államok cannesi képviselője kijelentette, hogy a tervezett gazdasági-pénzügyi konferenciára szóló meghívást az Egyesült-Államok elfogadják.

Páris, jan. 8.

A „Le Temps” írja kiküldött tudósítójának jelentése alapján, hogy a helyzet a cannesi konferencián hirtelen megváltozott. A legfelsőbb tanács este 7 órakor gyűlésre ült össze, mert az angol delegáció azt a kívánságát fejezte ki, hogy a jóvátétel kérdésében hallgassák meg Németországot is. Rathenaunak Cannesba való meghívása, ugyáztzik, mégis megtörténik.

Belgium nagyobb részletfizetéseket követel.

Páris, jan. 8.

Brüsszelből érkező hírek szerint a belga kormány elvben kifejezte hozzájárulását a jóvátétel kérdéséről szóló december tizenkettediki francia-angol egyezményhez. Belgium azt követeli, hogy a részletfizetéseket nagyobb összegben, állítólag egy milliárdig terjedő összegben állapítsák meg és a többi ország részesedését szállítsák le.

A karácsonyi hét politikai eseményei.

Alekszander király Bukarestben.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 8.

A karácsony hétét csendes, ünnepi hétnak jósolták mindenféle a politikai körökben, ezekre a napokra nem vártak fontosabb politikai eseményt. A prognózis ez egyszer nem bizonyult valósnak, mert várakozás ellenére épp ez a hét volt gazdag döntőfontosságú eseményekben.

Az új kormány kinevezése után Zeesevity tábornok, a hadügyminiszter beadta lemondását, amire egy oly személyiséget kellett keresni, aki egyformán bírja az összes pártok bizalmát. Pár napi tárgyalás és tanácskozás után az alkalmas embert sikerült megtalálni Vászity tábornok, novisadi hadsergeparancsnok személyében.

A másik esemény, amely közvetlenül karácsony előtt lepte meg a politikai világot, Pasity miniszterelnöknek lemondása volt a külügyi tárcáról, amit nyomon követett Ninesies Momesilónak külügyminiszterre való kinevezése. Ebben a kérdésben újra megmutatta a radikális- és demokrata-párt azt a nagy megértést, ami az állam érdekeinek szolgálatában az első feltétel.

Ugyancsak a karácsonyi ünnepekre esett a muzulmán-klub főbizottságának ülése Szerajevóban. Ezen az értekezleten a muzulmán-klub pártgyűlék rendezése mellett tisztázni kívánja a kormánnyal való jelenlegi viszonyukat. Akárhogy is döntene a muzulmán-párt, már most megállapítható, hogy érdekei a kormányt alkotó két legnagyobb párt érdekeihez vannak fűzve és így további politikájuk is a kormánnyal szemben csak lojális lehet.

Egy másik esemény, amely ugyancsak nem kis gondot okozott a politikai körökben is és az ország egész kereskedelmét közelről érinti, a karácsony hetében beállott vasúti forgalmi korlátozás. Országunk vasúti közlekedése, bár a nagy háború itt is súlyos nyomokat hagyott

maga után, aránylag eléggé rendezett volt. Ez a mostani rövid időre szóló korlátozás is csak a szüntermelésnek nem racionális felosztása miatt állott be. A szerbiai szénbányák termelése teljesen fedezni tudja államunk szén szükségletét a közlekedés céljaira és csak az elosztásban mutatkozó rendszertelenség volt oka ennek a mostani korlátozásnak. A közlekedésügyi miniszter még az ünnepek előtt elutazott a senyi szénbányákba, hogy ott személyesen győződjék meg az okokról, amelyek a vasúti forgalmi korlátozást előidézték. A miniszter az összes szükséges intézkedéseket megtette, hogy a forgalmi korlátozás mielőbb megszűnjön és a rendszer vasúti közlekedés helyreállítható legyen.

Egy váratlan esemény, amely az egész országot osztatlan örömmel töltötte el és amely a karácsony hetének eseményeit betetőzte, Alexander király öfelségének romániai utazása. Karácsony előestéjén a sajtóiroda egy szűkszavú kommunikéban közölte, hogy a román királyi pár a karácsonyi ünnepekre meghívta Sinajába Alexander királyt. Az SHS. állam ifjú királya, hogy a két szomszédállam eddigi jóbaráti viszonyát még jobban megerősítse, elfogadta a meghívást és karácsony első napján Jankovity udvari miniszterrel, Hadzity szárnysegéddel, Damjanovity udvarnaggyal és Nazatjevity követtségi tanácsossal udvari vonaton elutazott Sinajába, ahol a román királyi pár vendége lesz. A királynak Romániába való utazásáról szóló híreket az egész országban nagy örömmel fogadták. Ugyanígy egy Bukarestből érkezett távirat is jelenti, hogy a román közvélemény is megleghangu kommentárokkal fogadta a szomszédos állam uralkodójának látogatását a román királynál. A király romániai útja valószínűleg a hó végéig tart.

Lloyd George új egyezményt akar létesíteni.

Wien, jan. 8.

A „Neue Freie Presse” írja, hogy Lloyd George ugyáztzik, egy Franciaország, Anglia, Belgium és Né-

metország között kötendő egyezmény gondolatával foglalkozik.

A belgák nagy felháborodással utasítják vissza ezt a tervet és kijelentették, hogy a jóvátételről nem mondhatják le, a németekkel pedig sohasem lépnek szövetségre.

Oroszország és Németország új pénzrendszert vezet be.

Páris, jan. 8.

A párisi lapok jelentése szerint Oroszország újjaépítésével kapcsolatban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Oroszországban új pénzrendszert vezessenek be.

Állítólag Németországban is hasonló intézkedésekre gondolnak. Az eddigi javaslatok alapján a márkát körülbelül tizenhárom centimeos alapon stabilizálnák.

A magyar politikából.

A „Torontái” tudósítójának távirata

Budapest, jan. 8.

A kereszténypárt azon tagjai, akik eddig is helytelenítették a szélső karlisták magatartását és akik Bethlen István kormányát az országra nézve szükségesnek és kívánatosnak tartják, a miniszterelnököt feltétlenül követni fogják a kisgazdapártba. A szélső karlisták ezzel elválnak a kereszténypárt zömétől. Az új párt, amely Andrássy és Apponyi vezetésével már régebben tervbe volt véve, rövidesen megalakul.

Budapest, jan. 8.

A cégjegyzési hivatalba a napokban kérvényt adtak be, amely egy tíz millió korona alaptőkével megalakuló lap- és könyvkiadó részvénytársaság bejegyzését kérelmezi. A részvénytársaság igazgatóságának tagjai Vázsonyi Vilmos, Ugron Gábor, Bródi Ernő és Ledermann Mór. A budapesti lapok azt írják, hogy itt egy legitimista lap megalakításáról van szó.

Az osztrák-magyar tárgyalások.

Budapest, jan. 8.

Pénteken délelőtt Bethlen miniszterelnök elnöklésével a szakminiszterek és az előadók bevonásával a miniszterelnökségen értekezletet tartottak, amelynek tárgya az Ausztriával legközelebb felveendő tárgyalások anyagának előkészítése volt. A bécsi lapok azt írják, hogy Bethlent január tizenkettedike és tizenhetedike között várják Bécsbe a tárgyalások megindítására.

Az angol-ir szerződés.

Dublin, jan. 8.

A salfeld parlament elhatározta, hogy vasárnap lesz a szavazás az angol-ir szerződésről.

A becskeréki kereskedők grémiuma a forgalmi adó ellen.

Becskerék, jan. 8.

Ismételten foglalkozott már a „Torontál” a kereskedővilágnak a forgalmi adó mai formája ellen megindított mozgalmával. Most legutóbb a novisadi kereskedelmi- és iparkamara indított akciót, amelyvel egységes ellenállásra akarja bírni az összes érdekelteket. A novisadi kereskedelmi kamara ebben a mozgalmában arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem annyira az adókövetés, mint inkább a behajtás módja sérti súlyosan a kereskedők érdekeit, mert a megkövetelt kimutatások készítése illuzóriussá teszi a kereskedői titok elvét. A novisadi kereskedők a forgalmi adó mai rendszere ellen legutóbb tiltakozó gyűlést tartottak és határozati javaslatot hoztak, amely szerint a kereskedők óvást emelnek a pénzügyminiszter rendelete ellen, főleg a forgalmi adó behajtásának módjával szemben s helyett a forgalmi adót a III. oszt. kereseti adó 1-10-szerese alapján kérik megállapítani. Újabb intézkedés megtételéig pedig kérik a rendelet felfüggesztését. Az ülésen elhatározták még, hogy széleskörű propagandát indítsanak az ország többi városaiban is, hasonló állásfoglalás létesítésére.

Azóta már több város, így Subotica, Sombor is, csatlakozott a novisadi rezolúcióhoz, úgy hogy a novisadi megmozdulás igazán országos visszhangot kapott és a különböző városok kereskedelmi testületei egymásután tiltakoznak és emelnek óvást a rendelet mai formája ellen.

A becskeréki kereskedők grémiuma legutóbbi ülésén szintén foglalkozott a forgalmi adó kérdéssel. Több hozzászólás és hosszabb vita után, amiben az összes jelen voltak egyhangulag elítélték a forgalmi adó mai rendszerét, kimondta a grémium, hogy elfogadja a novisadi rezolúciót, mégis azzal a változtatással, hogy a forgalmi adó kivetésének módjára a novisadiak által ajánlott III. oszt. kereseti adó 1-10-szerese helyett más alapot javasol. A grémium nézete szerint, miután az államnak tudnia kell és tudja is az előzetes számításai alapján, hogy a forgalmi adóból mily nagy bevételre számít, ezt az adóbevétele kereskedelmi kamaránként kontingentiálnak kellene az illetékes hatóságnak, az adóösszegnek a behajtása pedig a kereskedelmi kamarákra volna bízandó. Ezáltal ketős célt érnének el. Az állam egyrészt megkapná azt a jövedelmet, amelyre ezen új adó nem behozatalával számít, a kereskedők pedig mentesülnének a forgalmi adó mai rendszere szerint megkivánt sok könyvelési munkától és nem volnának kényszerítve olyan adatok kiszolgáltatására, ami a mai érvényben lévő adórendszertől és az egész kereskedő osztályra végzetes következményekkel járna. A behajtásnak ez a módja, azonkívül egyszerűbb lenne és kevesebb költséggel is járna. Feleslegessé válna egyszerűen az a nagy apparátus, ami

Féltékenységből leszurta a férjét.

Borzalmas gyilkosság Románécskán. — A férjgyilkos asszonyt letartóztatták.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, jan. 8.

Alig múlt el néhány napja, hogy Muzslyán halálos kimenetű verekedés történt, alig néhány huszonegy órával előbb mondotta ki a bíróság a kötéltalalt egy többszörös gyilkos felett s máris egy újabb szörnyű gaztett hozza izgalomba a várost és a környékét.

Ez alkalommal szintén gyilkosságot követtek el, még pedig Románécskán. Január ötödikén, esütörtökön délután Románécskán egy cigányasszony féltékenységből leszurta férjét. — így szól az első jelentés. A rögtön megindított nyomozás azután teljes világosságot derített a bűntény részleteire, a tettest letartóztatták és behozták a becskeréki ügyészségre, az áldozatot felboncolták — s ezzel a hivatalos aktus a tárgyalás megkezdéséig befejeződött.

A gyilkosságról tudósításunk a következő:

Január ötödikén, esütörtökön este megjelent az écskai esendőrőrsparanesnokságon Dán Izsák románécskai cigány és jelentette, hogy fiát, ágyastársát megölte. A esendőrőrsparanesnok a jelentés tudomásul vétele után rögtön kiküldötte embereit a gyilkosság színhelyére, akik a nyomozást megindították s annak eredményeképp a tettest: Iván Lenkát letartóztatták.

Iván Lenkát erős esendőrfedezet mellett az őrsparanesnokságra vezették, ahol az őrsparanesnok kihallgatta őt a gyilkosság részleteire vonatkozólag.

A gyilkos asszony meg sem kísérelte a tagadást, hanem a régi cigányszokástól eltérően mindent részletesen, a valósághoz hiven elmondott.

— Megbántam, amit tettem — sóhajtozott a cigányasszony, — sajnalom a szegény John, tehát mindent el akarok mondani, hogy ezzel is könnyítsek magamon.

Dán Izsák fiával, Szimon Johnnal már évek óta élek együtt a legnagyobb szeretetben és békességben. Az utóbbi időben azonban valahogy nem tetszett nekem a viselkedése — folytatta a cigányasszony — tulokat kacintott a többi asszonyokra

melkül mai formájában a forgalmi adó nem volna behajtható, a kamarák pedig közvetlenül ismerve a kerületükhöz tartozó kereskedők fizetési képességeit, legalább olyan arányosan vethetnék ki ezt az adót a hozzájuk tartozó kereskedőkre, mint amily igazságos ez a kivetés a mai rendszer fenntartása mellett lesz.

Holnap, kedden Zagrebben tartanak az ottani kereskedelmi szervezetek nagygyűlést a forgalmi adó ügyében, ahol ugyancsak követelni fogják a mai forgalmi adó eltörlését.

és feltűnően gyakran lebzelt körülöttük. Már hosszabb idő óta gyantottam, hogy John már nem szeret engem eléggé, de biztosan mégsem tudtam, hogy hűtlen hozzám és megcsal. Csütörtökön aztán bebizonyosodtam, hogy tényleg mást szeret. Délután fél három óra tájban ugyanis vendégségbe mentem a közelben lakó ismerősömhöz Rabu Karminához egy kis tereferére. Alig időztem néhány percig Karminánál, amikor odajött a vadházastársam, a John is. Megkérdeztem: Mit akarsz itt, mit keresel? Kérdőre vontam idejöveteleért. Férjem nem felelt egyenesen a kérdésekre, hanem alaposan megszidott és pofonvágott. Ezt már nem türtem, felragadtam a földről a főzővaslábat és a fejéhez vágtam. Szimon John egy szót sem szólt, hanem hazament. Később én is távoztam. Otthon újra találkozunk és annyira összevesztünk, hogy hirtelen felindulásomban kést ragadtam és találmomra John testébe döftem. Önvédelemből eselekedtem — fűzte még hozzá valamásához a gyilkos asszony.

John jajkiáltására elősiető szomszédok fedezték fel elsőnek a véres tettest. Gyorsan befogtak egy kosiba és bevitték rajta a szerenesétlen cigányt a községi orvoshoz. Dr. Messinger elállította ugyan a vérést, de életét már nem menthette meg, rövid félóra múlva meghalt.

A esendőrség jelentésének megérkezése után, pénteken elrendelte a becskeréki ügyészség az áldozat felboncolását. Délután három órakor kiszállt a gyilkosság színhelyére a bizottság, melynek tagjai voltak: Franjo Klarity vizsgálóbíró, Maszlovszki jegyzőkönyvvezető és Magyar Károly dr. törvényszéki orvos. A boncolás megállapította, hogy a tettes egyetlenegy késszurással végzett áldozatával. A késpenge a felsőtesten hatolt be, áthatolt a tüdőn, azonkívül a feltétlenül hálállal járó sebhez még a nagy vérzés is hozzájárult.

A gyilkos cigányasszonyt tegnap bekisérték Becskerékre, ahol átadták az ügyészségnek.

Megnyílt a jégpálya? Jó pár esztendei szünet után az idén mégis csak alkalma nyílik újra a korcsolyázást kedvelő sportolóknak, hogy ezt a legszebb téli sportot üzzék. Az Obility sportegylet bérelte ki az idén a Regatta melletti jégpályát, ahol a tegnapi fagy meghozta a régvárt időt: megnyílt a korcsolyapálya. Az Obility vezetősége ezután is közli a közönséggel, hogy a jégpálya mártól kezdve a közönség rendelkezésére áll.

A kiadóhivatal telefonja .. 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

HIREK

A görög keleti karácsony. Az idén is nagy ünnepélyességgel tartották meg a görög keleti karácsonyt. A karácsony első napja előtti délutánon, két órakor gyülekezett az ugynevezett „badnyák-menet” a megyeház előtti térségen. Fél három órakor indult meg a felvonulás, mely végigvonulva a Fő-utcaán, kiment az erdőbe, ahol kivágták a kellőszámu „badnyák”-okat, melyeket feldisznított kocsikon hoztak be a városba. A menet élén Mihajlovity Dusán alezredes állott s résztvett benne a becskeréki tisztviselői kar nagyrésze, a katonaság és a görög keleti polgárság. A becskeréki tüzelő zenekar muzsikája mellett helyezették el a „badnyák”-kat a következő helyeken: a városháza épülete előtt, a főispán lakásánál és a főispáni udvarban, a polgármester lakásánál udvarán, a esendőrparanesnokság udvarán, az I. Petár és I. Alexander király laktanyában s végül a kerületi katonai paranesnokság udvarán. A badnyákokat este meggyújtották és egész éjjel égették. Szombaton, vasárnap és hétfőn, a karácsony három napján ünnepi istentiszteleteket tartottak, a melyeken résztvettek a hivatalok tisztviselői, a katonaság és a polgárság egyaránt.

— **Kinevezések.** Jovánovity, volt kerületi állategészségügyi felügyelőt Pravníkból (Bosznia) Becskerékre helyezték át és egyuttal kinevezték megyei főállatorvossá.

A kovini főszolgabírói állásra Miskovity György nagykirályfalvai jegyzőt nevezték ki.

Staity Nadesda hangversenye január 18-ikán este fél 9 órakor a Kaszinó nagytermében.

Rubinek Gyula meghalt. Budapestről táviratozzák, hogy Rubinek Gyula volt földmívelésügyi miniszter, az országos kisgazdapárt egyik vezető tagja, vasárnap reggel kilenc órakor meghalt.

Jakabffy Margit hangversenye. A január 11-ikére hirdetett Jakabffy-Griffel hangverseny iránt városszerte rendkívüli nagy érdeklődés mutatkozik. A kiváló gonddal összeállított műsor és főképen a szereplők művészi képességei biztos garanciája már előre a hangversenyt sikerének. A koncertre Mangoldnál lehet helyeket előjegyezni és az eddigi nagyszámu jegyvásárlások miatt mindenki jól teszi, ha idejében biztosítja magának jegyét. A hangverseny a kaszinó nagytermében lesz és fél kilenckor kezdődik.

Atutalások és csek-kiírások az összes kül- és belföldi piacokra, nevezetesen Bécs, Prága, Budapest és Berlinre legutányabban esközölhetők — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Nagybecskereki Takarékpénztárnál (Korona-szálló épület I. emelet. Telefonszám 16.) Ugyanott a fennálló devizarendeletek értelmében árukievitelre vonatkozó valuta-biztosítások is nyújthatnak.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok
Kaphatók a Gazdasági Részvénytársaság butor- és üvegosztályánál.

Távozik a róm. kath. árvaház főnöknővére. Mária Alfréda, a beeskereki római katolikus árvaház főnöknővére a napokban véglegesen eltávozik Beeskerekről. Mária Alfréda hosszú éveken keresztül a legnagyobb gondnal és kitartással vezette a beeskereki árvaház mindinkább szaporodó és több munkát igénylő teendőit s annak felvirágzása és jelenlegi nagy mértékben való kifejlődése is jórészt az ő töretlen buzgalmának, szorgalmának köszönhető. Mária Alfrédát más városba helyezte át a rendház, ahol bizonyára oly szervező tehetség kell, mint amilyen az árvaház volt főnöknője s ahol újra sorompóba állíthatja körültekintő, sohasem lankadó ügybuzgalmát, hogy a szeretet intézményeit minél jobban nagyobítsa és fejlessze.

Szinielőadás a városi színházban. Az alig két év óta működő „Műkedvelő Ifjúság”, mely már számtalan jól sikerült színházi esttel lepelt meg bennünket, pénteken délután és este, valamint szombaton újra szinielőadást rendezett. Ez alkalommal színre hozták Csepreghy Ferenc népszínművét, „A Milimárt”, melynek főszerepében a magyar népszínművészet glóriás alakja Bleha Lujza a legszebb sikereit aratta. Mindhárom előadás jól sikerült, a szereplők derekasan megállották a helyüket, Wehninger József és Eck Rezső rendezőket csak elismerés illetheti. A címszerepben Tóth Józsika aratott nagy sikert. Énekszámait, alakítása mindvégig bájos és ügyes volt. Korcsák mamá szerepében Szöllősy Kató brillírozott, Tini és Fini alakításában Vilmos Lóri és Kósz Margitka kapott sok tapsot. Kisebbségi szerepeikben kitűnően megállották helyüket Tóth Irén és Popov Kató. A férfi szereplők között néhány új tehetség tűnt fel. Kovács Antal, Sajtár majoros szerepében határozott tehetségről tett tanúságot. Vele együtt ugyancsak többször kell szerephez juttatni Weber Istvánt, aki mint a gárdának egyik főössége mutatkozott be a közönség előtt. Ifj. Csányi Lajos nehéz szerepében mindvégig ügyesen játszott. Drágán József kettős alakításában irigylésre méltó sikert ért el, különösen humoros énekszámait tetszett a közönségnek, melyet meg is ujrátattak vele. Külön kell kiemelniük Mokker Lipót, aki egy csapásra meghódította a közönséget közvetlen meleg játékkal. Kisebbségi szerepeikben jók voltak: Horty József, Buttel Dámonkos, Jankovics István, Pretz János, Urbán János és Kósz József. Az előadás tiszta jövedelmét a helybeli rokkantak kaptak.

Meghívó. A „Budlibicska”-asztaltársaság tolyó hó 15-én délután fél 3 órakor a „Páris” (Pest) szálló pinchehelyiségében rendez évi közgyűlést tart. Kéretnek az összes tagok azon okvetlen megjelenni. — Az elnökség.

Az első veliki beeskereki éjjeli őrző- és privát detektív-vállalat M. Dudás p. d. és J. Heingl, Svetozara Markovitya-ut. 1. sz. a. helyiségében működését e hó 6-ikától megkezdte és kéri a n. é. közönség szíves pártfogását. Telefon 248. sz.

Betörők jártak az ügyészségen.

Álkuccsal dolgoztak. — A pineén át utottak az udvarba. — Eltűnt bűnjelek. Megkezdték a nyomozást.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 8.

Amerikai stílusú és vakmerő bátorsággal elkövetett betörés történt szombatán vasárnapra virradó éjjel Beeskereken. Eddig ismeretlen tettesek álkuccsal behatoltak a törvényszék második emeletén lévő ügyészség irattárába, onnan az ügyészség bűnjel-raktárába és a többi irodahelyiségekbe és összeszedtek minden könnyebben elvihető holmit, rengeteg ruhaneműt, a tisztviselők munkakönyveit, azonosítók egy manlichert és vadászpuskát. A szennyezés betörés részletei a következők:

Vasárnap reggel nyolc óra előtt az ügyészségi szolga a takarítási munkához akart látni, mikor megrémülve vette észre, hogy az előző napon lezárt ajtó be van ugyan téve, de nincsen bezárva. Rosszat sejtve megnézte a szomszéd irodahelyiségeknek a folyosóra nyíló ajtóit is, melyeket szintén nyitva talált. Most már megerősödött benne a gyanu, hogy itt betörők jártak. Benyitott tehát az első ajtón a 96-os számú szobába, melyet a nyári hónapokban irodahelyiségül használtak, jelenleg azonban üresen áll. A szoba falához szuronyos orosz puská volt támasztva, a földön pedig néhány szétszórt puskagolyó hevert. A szolga tudta, hogy mindezek a holmik a bűnjelraktárból származnak, bement tehát a szomszédos szobába is, hogy megnézzék mi történt? Az irodahelyiségekben mindenütt nagy rendetlenséget talált, az iratok az asztalokon széthányva feküdtek, néhány akta a földön hevert, a fő-

kokat mind nyitva találta, tartalmukat részint az asztalra, részint a földre dobták a tettesek, a munkakönyveknek pedig hűlt helyük volt. A szolga és a közben odaérkezett inspekciós tisztviselők sorra vették a többi ügyészségi irodákat is, ahol ugyanaz a kép tárult eléjük. A bűnjel-raktárban garádálkodtak leginkább a betörők, elvittek rengeteg ruhaneműt, köztük értékesebb nelműt is, így selyemkendőket, öltönyöket stb., kiválogattak a szintén corpus delictiként őrzött fegyverek közül egy vadászpuskát, manlichert, muszka szuronyos fegyvert, a hozzávaló töltényekkel együtt, ez utóbbi elvívására azonban már nem lehetett idő, vagy talán nem bírták a nagy terhet, mert azt az első szobában a falhoz támasztva otthagyták. A ruhaneműket gondosan kiválogatták, a kevésbé értékes holmit otthagyták és csak a jóállapotban lévő dolgokat vitték magukkal. A kárt, valamint az eltűnt bűnjelek számát még nem állapíthatták meg, most végzik a raktár-leltározását és csak ennek befejezése után lesz végleg megállapítható, hogy mi hiányzik.

Az ügyészség feljelentésére a rendőrség rögtön megindította a nyomozást. Remélik, hogy rövidesen kézrekerülnek a merész betörők.

Annai máris megállapítható, hogy a betörők a törvényszék bégaparti oldalán lévő kis pinceaajtón jutottak az épületbe. Az ajtón erőszak nyoma nem látható s így valószínű, hogy álkuccsal nyitották fel. A pineéből az udvarba mentek, ahonnan könnyűszerrel feljutottak a második emeletre. Először a százezeres számú irodahelyiséget nyitották fel álkuccsal, onnan a bűnjelraktárba mentek, ahol magukhoz vették az orosz fegyvert és azzal jártak végig a többi szobát.

Staity Nadesda hangversenye január 18-ikán este fél 9 órakor a Kaszinó nagytermében.

Erőszakos szerelmes. Cs. Boljac bégaszentgyörgyi földműves reménytelenül szerelmes volt a falu egyik szépségébe, H. Katába. Mivel semmiképp sem kaphatta meg, a legesunyább módon akart a lány birtokába jutni. A napokban a korán este hazatérő, mit sem sejtő Katát megleste, leteperte az utcán és erőszakot akart rajta elkövetni. A lány kétségbeesett kiáltására előfutó lakók kiszabadították Katót kellemeitlen helyzetéből, az erőszakos legényt pedig átadták a csendőrségnek. Cs. Boljac most már a beeskereki ügyészség fogházában elmélkedhetik a balul sikerült vállalkozása felett.

Pénzügyi szakiroda. Pelikán Lipót nyug. pénzügyigazgató hatóságilag engedélyezett pénzügyi szakirodát nyitott Veliki Beeskereken a Kralja Petra trg 3. sz. a. I. emeleti lakásában. Elvállal mindennemű adó-, illeték-, italmérési-, fogyasztási adó-, vám- és a pénzügyi szakma bármely ágazatába eső munkákat, ajánlkozik pénzin-

tézeteknek, szesz- és egyéb gyáraknak, kereskedőknek és egyeseknek évi díj mellett állandó pénzügyi tanácsadóul az összes szakmunkák elvégzésére. Elvállal mindennemű városi, községi, adó, közköltsegalap stb. főkönyvek lezárását, mindenféle pénzügyi rendezéseket és szolgál minden pénzügyi dologban szaktanácsal. Értekezni lehet szerb, horvát, magyar és német nyelven délelőtt 10–12-ig, délután 3–5-ig. Levelekre azonnal válaszol.

Elveszett egy hegedű zöld vászontokkal. Megtaláló illő jutalom ellenében hozza Kerpner Lajos irodájába.

Átutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43. és 47.

Staity Nadesda hangversenye január 18-ikán este fél 9 órakor a Kaszinó nagytermében.

Az Osztrák-Magyar Bank liquidálása.

Beszélgetés J. Luxardo dr.-ral, a volt közös bank liquidátorával.

A Torontál wieni szerkesztőségétől.

Wien, jan. 8.

A volt monarchia utódállamainak kétségkívül az Osztrák Magyar Bank liquidációja egyik legfontosabb gazdasági összekötő kapcsa. Mindenekelőtt nemzeti állam még jelentékeny összeget vár a felszámolás eredményeként. Most, hogy a felszámolás befejezése előtt állunk, a „Torontál” wieni szerkesztője aktuálisnak tartotta a volt közös jegybank liquidátorához, J. Luxardohoz kérdést intézni a felszámolással kapcsolatos ügyekben.

— Az Osztrák Magyar Bank liquidációja — felelte Luxardo — ez év tavaszán minden valószínűség szerint végre lesz hajtva. Az ezzel megbízott tényezők korántsem álltak könnyű feladat előtt, mely mind a mai napig sincs teljesen megoldva. Miután az anyag nagy komplexumának feldolgozásával elkészültek, a liquidátoroknak elsősorban az egyes érdekeltekkel, azaz a volt monarchia két államának kormányával kellett összeköttetésbe lépniük, majd számos utazást tettek az egyes utódállamok fővárosaiba, hogy a kormányokkal a bank liquidációjának módjáról tárgyalásokat folytassanak és a liquidáció keresztülvitele szempontjából olyanira fontos előkészítő munkálatokat megindíthassák. Eközben a liquidátoroknak gyakrabban jelentést kellett tenniük Párisba. Röviddel ezelőtt Rómában tanácskoztak. A munkálatok mindenesetre megszire előrehaladtak és ma már utolsó fejezetükhöz közelednek.

— Azon a tanácskozáson, amelyet júniusban az utódállamok, Ausztria és Magyarország képviselői egyrészt, a bank liquidátorai másrészt Wienben lefolytattak, meg egyezés jött létre a bank kommerciális ügyeinek liquidálására vonatkozólag. Akkoriban a legnehezebb feladat az volt, hogy megtaláljuk azt az utat, amelyen ezeket az ügyeket a lehető legrövidebb idő alatt liquidálni lehetne. Ezt meg is találtuk: az utódállamok készeknek nyilatkoztak arra, hogy ők maguk végezzék el ezt a liquidációs munkát, azaz hogy átvesszik a területükön lévő jegybankfiókok aktíváit és passíváit. Közben tárgyalások folytak az egyes államokkal is, amelyek a wieni konferencián hozott határozat sima keresztülvitelét célozták. Ez utóbbiak során főleg az immobiliák eladásáról, a kommer-

INTERNATIONAL BIOSKOP

AZ ORIENT-SZALLÓBAN.

Hétfő, január 9-én este 6 és fél 9 órakor.

Kedd, január 10-én este 6 és fél 9 órakor.

Tih Minh

Szerda, Csütörtök IV. rész.

III. rész, Francia kalandortörténet 5 felv. (2200 m. hosszú). Főszerepben: Mary Harald, Rene Kresté judex főszereplője.

Szerda, Csütörtök IV. rész.

ciális tételek átvételével kapcsolatos különleges arrangementokról, a bank által nyújtott előlegekről, a pénztárjegyekről volt szó.

— Az ősz folyamán a liquidátorok Prágában a csehszlovák köztársaság kormányával tárgyaltak. A csehszlovák pénzügyminisztériummal megegyezés jött létre, amely megállapította azokat a módokat, melyek mellett a banknak Csehszlovákiában lévő épületei átmennek az állam tulajdonába. A csehszlovák pénzügyminisztérium bankhivatala már előzőleg átvette az Osztrák-Magyar Bank aktíváinak és passzíváinak jelentékeny részét: az annakidején át nem vett tételekre vonatkozólag a kormánnyal ugyancsak megegyezést létesítettünk. Az államnak a bankjegykicseréléssel kapcsolatos jogaira vonatkozó végleges rendezés tárgyában a cseh kormány biztosította a liquidátorokat arról, hogy azokat a nehézségeket, amelyek a békeszerződés 206-ik pontjának precíz alkalmazásával szemben mutatkoznak, a többi államokkal leendő tárgyalások útján eliminálni fogják. Hasonló biztosításokat nyertünk a többi érdekelt kormányoktól is, úgy hogy remélhető, hogy az összes utódállamok képviselőinek az a konferenciája, amelyet a liquidátorok február elsejére Wienbe összehívtak, a még függőben lévő összes kérdésekben teljes megegyezést fog létrehozni és ennek megtörténtével a bank liquidálása gyorsan keresztelvéhető lesz.

— A februárra összehívott konferencia célja egyébként az, hogy a liquidátorok számára lehetővé tegye azoknak a feladatoknak keresztelvével, amelynek a megoldása a liquidáció során utólagára maradt és ez: a bankjegytulajdonosok jogainak kielégítése. Külföldről beszerezettek a bankjegyek és nagy meglepetést keltett, hogy ennek a műveletnek az eredménye viszonylag kicsiny összeget: mindössze mintegy másfélmilliárd lebélyegzetlen bankjegyet tett ki. Egy másik fontos pont, mely még rendezendő és amelynek igen nagy hordereje van, annak a részesedésnek a megállapítása, mellyel az utódállamok a bank aktíváiban participálnak. E tárgyban az egyes utódállamokkal megegyezésre kell jutni és a liquidátorok a legközelebbi konferencia alkalmával azon lesznek, hogy egyes államokkal való tárgyalások során a felosztási kulesban megállapodást létesítsenek.

— Ennek a megállapodásnak a megkötése lesz a februári wieni konferencia napirendjének legkiemelkedőbb pontja. A liquidátorok remélik, hogy addig az összes előkészítő munkálatokat befejezhetik. E célból a liquidátorok érintkezésbe léptek az egyes kormányokkal. A liquidátorok szívesen állapítják meg, hogy mindenütt előzékenységgel találkoztak, úgy hogy jogosnak látszik az a remény, hogy ez a nehéz probléma a wieni konferencián minden tényezőt kielégítő megoldást fog találni.

— Legutóbb Rómában és Bukarestben voltak tárgyalásaink, most még hátra vannak az osztrák és magyar kormányval folytatandó tárgyalásaink, amelyek január elején fognak megkezdődni. Hetekkel ezelőtt egyébként a liquidátorok Párisban a jóvátétli bizottsággal

megbeszéltek a bank liquidációjának számos technikai részletkérdését. December 12-én pedig Párisban a rendes bíróság előtt tárgyalták a liquidátorok és a francia kormány között felmerült vitás ügyeket, nevezetesen a bank franciaországi követeléseinek a francia kormány által történt lefoglalását. Körülbelül 35 millió francia frankról volt itt szó. Döntés ez ügyben még nem történt, bárha ennek rendkívüli fontossága van az aktívák és passzívák ama felosztása szempontjából, amelynek kulesát éppen a februári konferencia hivatott megállapítani és amely a liquidációnak utolsó fejezetét fogja alkotni.

Sport

Külföldi eredmények.

Berlin—Hága = 1:1 (0:0).

Frankfurt: FC Teplitz—Eintracht = 1:1.

Stuttgart: IFC Nürnberg—Kickers = 2:1.

München: DFC (Prága)—Turnverein = 1:0.

Genua: Wiener Sport Club—Genua = 5:1.

Prága—Északcsehország = 6:1.

Spielvereinigung Fürth—Slávija (Prága) = 4:0 (2:0). Óriási meglepetés Prágának, hatalmas öröme a német sportnak. Fürth karácsonykor csak egy öngóllal révén birt az MTK ellen 1:0 arányú győzelmet aratni s most ugyanaz a csapat megsemmisítő fölényrel verte a prágaiak személynét. Az „Európa bajnoka” cím kezd lassan délkelet felé húzódni.

Beac—Ote = 1:0 (1:0).

Gerenday György dr. meghalt. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a MASZ. OTT és még számos sportszövetség és egyesület elnöke, a magyar sport egyik legnagyobb vezéralakja, a magyarság sportjának külföldi propagálójának hirtelen meghalt.

Kötött nőruhákat

a legujabb bécsi divat szerint, mérték után, gyorsan szállít az Első Torontáli Gyapjafonó- és Harisnyakötőgyár Rt.

Veliki Beeskerek, Bakics-utca. 36. sz. távbeszélő.

Modellek a gyárban megtekinthetők!

Korsós és Schirka

bor- és pálinkanagykereskedése
Pancsevo, Kralja Petra trg 10. szám.

A karácsonyi és ujévi ünnepek közeledtével ajánljuk saját termésű és préselt

fehér, vörös és fajborainkat

és óbort, valamint saját égetésű gyöngytörkölyt, valódi szerb szilvóriumot és klekovácsit, mindenféle liköröket és legfinomabb jamaikai rumot a legalacsonyabb napiáron.

Eladás nagyban és kicsinyben!

A magyar és német nyelvben
perfekt, érettségizett
fiatal ember
állást keres.

Ajánlatok „Kezdő” jeligére a
Torontál kiadóhivatalába kéretnek

Szép csillár,
edények
és egyéb holmi
eladó.

Bővebbet: Petrogradska (Melencei) utca
31. sz. alatt, az udvarban jobbra. 2433

Vadászok figyelmébe!

Kisgazdák, kereskedők gyűjtsék össze a

nyulbőröket. Minden mennyiséget átveszek.

Árajánlatok
MIXICH F. Zemun, Kralj Alexander u. 70.
címe küldendők.

Egy 4 HP „International“

MOTOR

szabad kézből eladó.

Megtekinthető:
Krunszka (Korona) u. 1. sz. alatt az
udvarban, d. e. 9-1-ig.

**HIRDESSZEN A
TORONTÁL-BAN
TELEFONSZÁM 21.**

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő
vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszereseket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).
Fogad délelőtt 10-12 óráig.
Vel. Beeskerek, Etvesova u. 5.

Rezkazánokat és hűtőkeszülékeket

pálinkafőzéshez, réz- és vastartányokat ipari és vegyszeti célokra, csővezetékeket viz- és gőzhöz a kívánt alak és méret szerint készít, azonkívül a leggyorsabban cinez

FOLTIN IGNÁC

VELIKI BEESKEREK, Milicsina (Bakics) u. 2010. - Lakásim: Zmaj Jovina (Mária) Terézia utca 5. szám

Tanuló felvétetik!!

Ágynemű

megvételre kerestetik.

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Autótulajdonosok figyelmébe!

Ne dobja ki pénzét hiába!

Ha rossz autóköpenye van, küldje be

ZWIRSZITZ KÁROLY

Sombor, Pariska u. 10. sz.
Telefonszám 250.

a Vojvodinában gőzerőre berendezett autógummi vulkanizáló műhelyébe, ahol azokat teljesen újja átalakítják.

Fehérnemű,

különösen menyasszonyi
kelengye varrását vállalom

Baloghné Schemmel Johanna
Veliki Beeskerek, Getsova (Német) u. 25.

Helybeli nagyobb vállalatnál
biztos jövedelemre
számíthat agilis ügynök.

Ajánlatok „Biztos jövedelem” jeligére eddigi működés megjelölésével a Torontál kiadóhivatalába küldendők.